

ВІДГУК

**офіційного опонента, доктора педагогічних наук, професора,
завідувача кафедри фізичного виховання і спорту – професора Сумського
державного університету Лазоренка Сергія Анатолійовича
на дисертацію Євтифієва Андрія Сергійовича
«Професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту
до організації оздоровчих та спортивних заходів», подану на здобуття
наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності
011 – Освітні, педагогічні науки**

Актуальність дисертаційної роботи та її зв'язок із науковими дослідженнями. Рівень і показники фізичного здоров'я нації, у сучасних реаліях життя, виступають актуальною проблемою, яка потребує відповідної реакції з боку профільних Міністерств освіти і науки, молоді та спорту. На її вирішенні, наполягав свого часу, народний депутат України VIII скликання Денис Силантьєв, акцентуючи увагу Верховної ради на низький рівень фізичного здоров'я випускників закладів загальної середньої освіти. За його словами, високий рівень фізичного розвитку мали лише 5-7% майбутньої генерації країни. Навчання у закладах вищої освіти, також не впливають на позитивну тенденцію у вирішенні, указаної проблеми. За даними Сергія Лазоренка та Олександра Томенка. 95% студентства університетів Слобожанщини не фізкультурного профілю мають середній і нижче середнього показники фізичного здоров'я, що ще раз підкреслює актуальність, зазначеної проблеми. Негативні показники фізичного розвитку, ми відмічаємо і у період трудової активності українців. Тому, на думку автора дисертаційного дослідження, ключовим фактором вирішення, зазначеної проблеми, виступає фізична (рухова) активність, до якої треба залучати усі верстви населення нашої країни. Так як, фізична активність у сучасному суспільстві є ключовим конструктом, який детермінує якість життя, його тривалість, позитивну емоційність, адекватну когнітивність, що прямопропорційно обумовлює рівень індивідуальний здоров'я кожного індивідуума. Здорова нація: формує трудові ресурси, які обумовлюють позитивну діалектику соціально-економічного розвитку нашої країни, продукуючи матеріальні і духовні цінності суспільства;

забезпечує адекватну обороноздатність, що виступає актуальністю в умовах повномасштабного вторгнення в Україну північного сусіда; підтримує історичну перманентність національної традиції і культури. У цьому контексті організація та проведення оздоровчих і спортивних заходів фахівцями фізичної культури і спорту набуває особливої соціально-культурної та економічної значущості. Такі заходи сприяють популяризації фізичної культури і спорту, формуванню у громадян стійкої мотивації до ведення здорового способу життя, активного дозвілля та занять руховою діяльністю, а також забезпечують покращення фізичного розвитку, функціонального стану та загального здоров'я населення.

Тема дисертації презентується як конструктивна складова наукової школи кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені академіка І. А. Зязюна Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» «Формування особистості лідера в науці, освіті, бізнесі». Дослідження виконано відповідно до науково-дослідної теми, зазначеної кафедри «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки» (№ ДР 0124U004395), згідно якого здобувачем обґрунтовано важливість лідерських якостей для організації оздоровчих і спортивних заходів.

Нові факти, одержані здобувачем. Що стосується наукових нововведень, то особливої уваги заслуговує валідність наступних норм: *вперше* розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів (мотивація студентів до реалізації соціально-культурних та суспільно-корисних завдань у процесі організації оздоровчих та спортивних заходів, пов'язаних зокрема із забезпеченням рухової активності людей, їх гармонійного розвитку та ведення ними здорового способу життя; поступове набуття практичних знань, умінь та здатностей для ефективної організації спортивних та оздоровчих заходів шляхом посилення інтерактивної взаємодії; застосування методу проєкту з

метою розвитку інтеграційних, творчих здатностей студентів до організації спортивних та оздоровчих заходів); *уточнено* сутність поняття професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів, а також сутність та структуру готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. Також, до науково-пошукового доробку здобувача, слід додати перспективність практичного використання критеріїв та показників сформованості готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

Значенням для науки і практики одержаних результатів виступають наступні позиції:

– розробка педагогічних умов, які сприяють удосконаленню професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, забезпечують розвиток у них організаційних мотивів, знань, умінь і здатностей, які будуть корисними для побудови кар'єри, професійного становлення та самореалізації фахівців у галузі фізичної культури і спорту після закінчення навчання у закладі вищої освіти;

– теоретичні та практичні результати дисертаційного дослідження можуть бути використані науково-педагогічними та педагогічними працівниками закладів вищої освіти у процесі викладання фахових дисциплін майбутнім магістрам фізичної культури і спорту, у розробці навчальних програм, силябусів, підручників, навчально-методичних посібників, підготовці навчальних проєктів, розробці практичних завдань; студентами у процесі написання курсових і дипломних робіт.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Наведені в дослідженні наукові положення, висновки та рекомендації мають адекватний ступінь обґрунтованості, що підтверджується комплексним підходом, який поєднує теоретичні, методологічні та практичні аспекти поданого на рецензування дослідження. Теоретична обґрунтованість детермінована перспективністю сутності сучасних наукових концепцій сфери

фізичної культури і спорту, нормативно-правової бази України: Закон «Про фізичну культуру і спорт» (1994, редакція 2025 р.); Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту» (№ 1148/2004); Розпорядження Кабміну України «Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я» (№ 1002-р від 30 листопада 2016 р.); Указ Президента України «Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року» (№ 94/2021 від 12 березня 2021 р.); спільний наказ Міністерства освіти і науки України та Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Концепції розвитку щоденного спорту в закладах освіти» (№ 1141/4088 від 27 жовтня 2021 р.); Розпорядження Кабміну України «Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках» (№ 34-р від 17 січня 2025 р.).

Алгоритм досягнення мети дисертаційної роботи відзначається логічністю та адекватною поетапністю. Для вирішення прогностичних завдань наукового пошуку автор використав систему адекватних методів дослідження: теоретичні (аналіз, синтез, систематизація, порівняння, узагальнення, класифікація для вивчення поняттєвого апарату дослідження, теоретичного обґрунтування педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів); емпіричні (бесіда, спостереження, анкетування, опитування, тестування, педагогічний експеримент з метою перевірки ефективності розроблених педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів); математико-статистичні для кількісного та якісного аналізу результатів педагогічного експерименту.

Практична валідність рекомендацій представлена наступною концепцією: розроблено педагогічні умови, які сприяють удосконаленню професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, забезпечують розвиток у них організаційних мотивів, знань, умінь і здатностей,

які будуть корисними для побудови трудової кар'єри, професійного становлення та самореалізації фахівців у сфері фізичної культури і спорту після закінчення навчання у закладі вищої освіти. Результати дослідження, здобувачем було впроваджено у освітній процес Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (довідка № 66-04/195 від 11.11.2025), Національного університету фізичного виховання і спорту України (довідка № 001-1702 від 06.11.2025), Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» (довідка № 01-12/688 від 11.11.11.2025), довідка Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (довідка № 01/10-782 від 08.11.2025).

Повнота викладу основних результатів дисертації у наукових виданнях. Основні положення й результати дисертаційної роботи висвітлено у 22 публікаціях автора. із них: 6 статей відображають основні наукові результати, 12 – апробаційного характеру; 1 – додатково відображає результати дослідження і вийшла друком у виданні наукометричної бази Scopus). За результатами наукового пошуку, здобувачем разом зі співавторами випущено 3 роботи навчально-методичного характеру.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та оформлення. Зміст дисертації цілком відображає результати наукового пошуку у відповідності до окреслених завдань. У вступі обґрунтовано актуальність дослідження, зв'язок теми з науковими програмами, планами, темами, визначено мету, завдання, гіпотезу дослідження, представлено наукову новизну, теоретичне і практичне значення роботи.

У першому розділі обґрунтовано професійну підготовку майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів як педагогічну проблему. Визначено, що проблема підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів є практично значущою та суспільно затребуваною, але недостатньо дослідженою. Уточнено сутність поняття професійної підготовки майбутнього магістра фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та

спортивних заходів як складного, системного процесу формування професійно-важливих знань, умінь, навичок, особистісних якостей, які забезпечують готовність майбутнього фахівця успішно впорядковувати дії, необхідні для ефективного проведення відповідних заходів, готовність майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів є складним, інтегративним особистісним утворенням, що включає сукупність мотивів, знань, умінь та здатностей майбутнього магістра, які дозволяють забезпечити впорядкування у часі та просторі всіх необхідних дій та елементів з метою успішного проведення оздоровчих та спортивних заходів, враховуючі їх цільове призначення та особливості.

У другому розділі розроблено та обґрунтовано педагогічні умови та вектори їх афіліації з професійною підготовкою майбутніх магістрів фізичної культури і спорту щодо організації оздоровчих та спортивних заходів: мотивація студентів до реалізації соціально-культурних та суспільно-корисних завдань у процесі організації оздоровчих та спортивних заходів, пов'язаних зокрема із забезпеченням рухової активності людей, їх гармонійного розвитку та ведення ними здорового способу життя; поступове набуття практичних знань, умінь та здатностей для ефективної організації спортивних та оздоровчих заходів шляхом посилення інтерактивної взаємодії; застосування методу проекту з метою розвитку інтеграційних, творчих здатностей студентів до організації спортивних та оздоровчих заходів.

Третій розділ дисертаційного дослідження презентує особливості організації наукового експерименту перевірки ефективності педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів, який проходив у 2023-2025 роках на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та Національного університету фізичного виховання і спорту України та передбачав реалізацію трьох його етапів: констатувального, формувального та контрольного. Контингент учасників експерименту був представлений здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності

«Фізична культура і спорт» у кількості 115 осіб (експериментальна група) та 119 – контрольна група). Уточненню критеріїв та показників сформованості готовності майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

Констатувальний етап експерименту продемонстрував переважно низький рівень сформованості у майбутніх магістрів фізичної культури та спорту готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів. Адекватною у студентів обох груп виявилась мотивація до організації оздоровчих та спортивних заходів та усвідомлення соціальної значущості їх проведення. Найгірше сформованими були – здатність до організаційної діяльності, проєктні уміння та рівень теоретичних знань. За всіма показниками та рівнями сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів у студентів експериментальної та контрольної груп статистично значущої різниці не було виявлено.

Протягом реалізації завдань формувального етапу, експериментально було підтверджено ефективність розроблених педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів та доцільність їх впровадження у освітній процес ЗВО. На контрольному етапі експерименту визначено, що у студентів експериментальної групи рівень сформованості готовності до організації оздоровчих та спортивних заходів виявився статистично вірогіднішим та більш високим, ніж у студентів контрольної групи. Найбільший приріст в експериментальній групі виявився за когнітивним та діяльнісним критеріями (кількість студентів із високим рівнем зростає на 37,4% та 28,8% відповідно).

Висновки дисертаційної роботи – фактична консеквенція вирішення автором прогностичних завдань наукового пошуку та обґрунтування доцільності педагогічних умови формування професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

Дотримання принципів академічної доброчесності. Детальний аналіз тексту дає усі підстави констатувати, що під час написання дисертаційної роботи і описі його результатів Андрієм Сергієвичем дотримано принципи академічної доброчесності. Текстова інформація інших авторів, використана з академічною доцільністю і відображена у переліку використаних джерел.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Загалом, позитивно оцінюючи наукове та практичне значення здобутих дисертантом результатів, вважаємо за доцільне назвати деякі дискусійні положення, а також висловити окремі побажання:

1. У підпункті 1.2. на мою думку доцільніше використати лексему «терміносистема» замість словосполучення «понятійний апарат».

2. Статистичний аналіз результатів експерименту базувався на оцінці середніх показників параметричного критерію Ст'юдента, проте його вибір не обґрунтований у роботі.

3. Робота б тільки виграла, якби в додатках було представлено зміст практичних завдань для студентів, які використовувались у процесі реалізації педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури та спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

4. Бажано було б у додатках до дисертації навести освітні програми, за якими здійснюється підготовка студентів, що брали участь в педагогічному експерименті.

5. У тексті роботи зустрічається ряд технічних та орфографічних помилок, але це не впливає на адекватне сприйняття роботи в цілому.

Тим не менше, указані недоліки не зменшують наукову та практичну значущість дисертації А. С. Євтифієва. Отже, після усунення зазначених недоліків, дисертаційна робота «Професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів» може бути рекомендована до захисту за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки у Спеціалізованій вченій раді Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Висновок. Вважаю, що робота виконана на високому теоретико-методологічному та практичному рівнях, які дозволяє стверджувати, що дисертація Євтифієва Андрія Сергійовича «Професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів», є самостійним та завершеним науковим дослідженням, виконаним індивідуально з використанням релевантних методів наукового пізнання. Результати дослідження, підтверджено вірогіднісно-статистичними критеріями та є новими, теоретично і практично обґрунтованими. Дисертаційне дослідження відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року, а її автор, Євтифієв Андрій Сергійович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Опонент:

доктор педагогічних наук,
професор, професор кафедри
фізичного виховання і спорту
СумДУ, Заслужений працівник
фізичної культури і спорту

[Handwritten signature] Сергій ЛАЗОРЕНКО

[Handwritten signature] А. Рубан
24.01.2026р.